

Un ermità que no sap comptar

Ostres, i ara què escullo? Aquella va ser la primera vegada que realment em va preocupar el meu futur. “Quart d’ESO, final de cicle, i ara què?”, preguntava el paper de davant meu. Per sort, tan sols era principi de curs. Exactament el 7è dia. Tenia fins a maig per pensar-m’ho bé. En aquell precís instant, el timbre va ressonar abans no m’aclaparés.

L’Imma, la que seria la meva professora de matemàtiques, va entrar per la porta fent la primera afirmació. Després, quan el xivarri va cessar, la va repetir per a tothom:

-Tots, absolutament tots, necessitem les mates al llarg de la nostra vida. –Va respirar profundament, suposo que esperant un primer murmuri general, però ningú no va dir paraula. Aleshores, va seguir:- És més, aniré més enllà. No hi ha ningú que pugui viure sense elles. A tots els oficis, en un moment o altre, són necessàries les matemàtiques. Fins i tot els jubilats les necessiten per comptar si han rebut bé els diners.

-Si ets futbolista no! –vaig dir.

L’Imma va fer un gran somriure.

-I quan mires el rellotge per saber quants minuts queden perquè s’acabi el partit?

Guanyàvem zero a u. El rellotge marcava 65:36. Seixanta-cinc minuts i trenta-sis segons. Els meus partits duraven 80 minuts, i imaginant que l’àrbitre, com que érem els visitants i els voldria afavorir a ells, afegiria 3 minuts com a mínim, vaig contar. Mmm..., havíem de mantenir el resultat uns 17 minuts i 14 segons. Havien passat 9 segons mentre calculava!

-És veritat Josep –va dir la Laia darrere meu-, té raó.

-No pot ser que no hi hagi cap persona –vaig opinar-. Algú hi ha d’haver.

-Bé, si algú, al llarg de tot el curs, aconsegueix trobar-me una persona que no hagi d’utilitzar les matemàtiques al llarg de la seva vida diguem “post-estudiantil”, li garanteixo directament l’excel·lent a final de curs!

Aquest cop sí que la classe sencera va caure en un núvol de xiuxiueigs.

-Un escura-xemeneies? –va preguntar la Mireia.

-Penseu que tots aquells oficis que tenen un temps màxim per fer el seu treball ja són sota regles matemàtiques –va aclarir l’Imma.

Els dos primers trimestres van passar volant, i sense que ningú no aconseguís trobar cap persona la qual, pogués viure tranquil·lament sense fer càlculs ni utilitzar números. Bé, això de “tranquil·lament” era el que deien la majoria de persones, perquè a mi, particularment, m’agradaven les mates.

Vers el meu futur, se’m va oblidar per complet fins que, de nou, em van col·locar un full sobre la taula. Eren els meus resultats del qüestionari d’autoconeixement.

“El qüestionari que has contestat és un exercici per ajudar-te a reflexionar sobre la teva elecció acadèmica i professional”, deia.

Estava molt bé que m’ajudessin, l’únic problema era que havia obtingut uns resultats desmesurats. Segons els gràfics, m’agradava tot i em podia dedicar a tot. Serveis socials, Tècnic i Tecnològic, Humanístic i social, Econòmic i empresarial, Artístic... En fixar-m’hi més, vaig adonar-me que hi havia una franja en especial que sobrepassava les altres. Experimental i matemàtic (98%). És clar, les mates eren el que més m’agradava. M’hi volia dedicar, estava decidit. Recordo pensar que, com que m’havia decidit, ja no hauria de rumiar més el meu futur. Ara sí que podia estar tranquil.

L’Imma va entrar per la porta.

-Un bomber –va dir el Robert.

-Bomber té un temps determinat –va respondre-li la Laia-. El Gandhi.

-El Mahatma Gandhi? Que no comptava els dies en què feia la vaga de fam? –vaig dir jo.

Em vaig apropar a la taula de la professora per explicar-li la meva recent decisió. Va fer que sí amb el cap, alegre de la notícia, però com si ja s’ho esperés. La següent frase que va dir va ser una estaca al meu cor, creant-me una espècie d’intranquil·litat enorme..., alguna cosa així com estar davant d’una olla a pressió sabent que acabarà explotant.

7 minuts i 3 segons. Foc completament obert, és a dir, a 6,3kW. Una anella pujada i ja treu el cap la segona. 7 minuts i 20 segons. L’aigua bull a l’interior, l’escolto. Em ve al cap el xiulet que fa la tetera per avisar, l’olla no el fa. 7 minuts i 31 segons. Les dues anelles ben amunt. Em tremola el pols. He d’aturar el gas. He d’apagar el foc. 5, 4, 3, 2, 1...

Aquella mateixa nit vaig buscar per internet i vaig apuntar-me la gran llista de tots els oficis que tenien molt a veure amb les matemàtiques i als quals em podia dedicar. Vaig fer una primera eliminació i, amb els 16 restants, vaig fer una graella.

Era tancar els ulls, i la ment em traslladava al treball que volia...

Vaig sortir al terrat. Era de nit, i vaig observar els estels. Eren bonics. Vaig tancar les parpelles.

-Una de les millors nits per treballar, oi que sí? El cel és claríssim. Ja ho veuràs, el telescopi arriba fins a Nix sense cap obstacle.

Acosto l'ull i observo. És veritat, a més de 200 milions de kilòmetres i tot clar. Un dibuix perfecte.

-Ara mira l'Hoag! –em diu.

Giro el telescopi i el fixo. Impressionant. L'objecte galàctic està just al centre de l'anell d'estels calents i blaus.

No me n'adono, però somric. De cop i volta, el nucli de l'Hoag em sembla més gran que ahir. Calculo.

Ocular està ampliat totalment; 1000mm de distància focal, amb un ocular de 10mm. Hi ha un augment de 100X. El nucli en un principi, amb aquesta ampliació, mesurava 16,01mm..., ara 22,01!!

-Ahir eren les 5 de la matinada quan vam agafar la mesura..., han passat 13 hores i 5 minuts exactament. Te n'adones? Expandint-se a aquesta velocitat només pot significar què... l'Hoag acaba d'explotar! –m'assegura el meu company.

Vaig tornar a obrir els ulls tot fent-hi formes geomètriques unint els punts del cel. Astrònom estava bé per passar una estona, però com a ofici, no n'estava pas convençut.

La mateixa nit van trobar-se amb mi oficis com químic, però sincerament, m'agradaven més els productes naturals; mag, massa fantàstic; historiador, m'estimava més viure el present; banquer, ara mateix no tenien massa bona reputació; agent en borsa; rellotger; comptable; músic; astronauta...

L'endemà, de camí a l'institut, vaig aturar-me a esmorzar a una cafeteria. L'home gran que hi havia a la taula del meu costat discutia amb el cambrer al moment de pagar, i llavors em vaig voler fixar en el meu compte. Havia pres un got de llet d'1,30€ i un croissant amb xocolata de 2,50€. A l'hora de pagar, el cambrer em va demanar 4,12€. Li vaig allargar el bitllet de 10 que portava a la butxaca i vaig esperar que, quan em tornés

el canvi, refés el seu error de càlcul. En comptes d'això, em va tornar 5,82€. M'havia estafat 38 cèntims entre una cosa i l'altra. Aleshores em vaig adonar que potser em feia el mateix cada dia. Potser feia el mateix amb tothom. Vaig tancar els ulls.

Sóc el propietari d'Esternuts, la cafeteria del centre de la ciutat. Els números diuen que cada dia passen uns 150 clients pel meu bar amb una mitjana de consumició amb un preu real de 4€. Llavors la cafeteria guanya 600€ diaris. Però, afegint-hi el 10% més de preu, igual que m'havien cobrat a mi de petit, i imaginant que una persona de cada deu se n'adona i li he de retornat els diners de més...

135 persones que no se n'adonen x (4€ reals x 1.10% que afegeixo) + (15 persones que se n'adonen x 4€ reals) = 654€, comptant tots els dies laborals de l'any (300), i pensant que a l'agost tanco durant dues setmanes, treballo 288 dies a l'any (excepte els anys de traspàs que treballo 289 dies). En realitat no treballo tants dies. Compto els dies que la cafeteria està oberta. La qüestió és que $654€ \times 288 = 188.352€$. Estafo 15.552€ cada any (15.606€ en el cas d'anys de traspàs).

Si començo a treballar de jove..., amb aquests números als 40 anys ja podré pensar a jubilar-me.

-Et trobes bé? –em va preguntar el cambrer. Vaig obrir els ulls.

Estàvem en crisi..., potser els guanys del cambrer representaven només els diners que aconseguís fent allò...Vaig empassar-me l'orgull, i després d'assentir, vaig sortir per la porta.

M'havia agradat la idea de ser estafador. Sabia que no ho faria com en el meu pensament, és a dir, que no estafaria directament als ciutadans. Però si trobava la manera d'estafar els que estafaven als ciutadans..., per ventura aquells guanys no anaven dirigits a la meva jubilació, sinó que els acabava retornant als ciutadans d'alguna manera. Potser la meva estafa servia perquè hi hagués una mica més de justícia. Podria donar els diners als pobres, per exemple.

Sí, efectivament, ara ja ho sabia, també volia ajudar les persones.

A primera hora em tocava matemàtiques, i em vaig fixar en el que feia l'Imma al llarg de tota la classe. Primer va explicar la part teòrica de les funcions definides a trossos. Després, ens va dir els exercicis que havíem de fer. Mentre els fèiem ella passava per les nostres taules i ajudava a qui els costava. Ajudava, sí. Ajudava la joventut a tenir els coneixements necessaris per arribar a ser persones competitives més endavant. Vaig acabar ràpid els exercicis. Estava impacient per tancar els ulls.

Vaig començar el dia amb molt ànim.

-Nois escolteu-me! –dic perquè parin de fer xivarri-. Ara us explicaré una de les operacions que més s'utilitzen durant la vida. Escolteu-me, de debò, val la pena. És

molt fàcil, i si l'apreneu bé, amb ella podreu resoldre la gran majoria dels problemes quotidians. Se'n diu la regla de tres!

Era una cosa que m'havia servit tant i tant a mi..., des que me l'havien ensenyat a cinquè de primària gairebé podria dir que el cinquanta per cent dels problemes els resolvia mitjançant aquesta regla. Fins i tot a la carrera. Els joves, al meu davant, no són conscients del que els hi estic a punt de desxifrar. Però sé que en un futur proper l'utilitzaran, se'n recordaran de mi i m'ho agrairan.

L'hora següent, a 1r C, em toca tornar a explicar el mateix. I la següent, a 1r A, un altre cop.

M'agradava la idea de ser professor i ensenyar als alumnes, emperò repetir el mateix un cop, un altre, i un altre..., això no.

Van anar passant els dies, i encara que ja el tenia decidit, veure que quedava una setmana per a la inscripció al batxillerat m'amoïnava. Sí, agafaria el batxillerat Social però, i després? Universitat? I si era així, quins estudis? Necessitava saber què volia fer amb la meua vida. Necessitava fixar-me un objectiu. Ho necessitava. Una motivació.

Va ser durant aquells mateixos set dies que la vida em va somriure. Se'm va ocórrer quan vaig sortir del supermercat del carrer de casa meua. Era dilluns. Entre tres venedors del supermercat treien caixes i caixes plenes de tetrabrics de llet, suc..., del magatzem, i els llençaven directament a la brossa. Vaig observar com un captaire s'ho mirava des de la cantonada més propera. També llençaven pa, peix, fruita, i altres productes.

Sí, jo estava quiet allà, mirant-m'ho tot com un espectador al circ.

El sense sostre va intentar apropar-se una mica, però els homes del supermercat el van rebutjar amb la mirada. En el moment, em van semblar uns veritables monstres sense sentiments. El pobre es va retirar i, abaixant el cap, es va tornar a asseure a la porta del supermercat amb les mans fent un llac. Un llac buit.

Quan van acabar, automàticament va aparèixer el camió de la brossa per emportar-s'ho tot. El pidolaire es va quedar sense res.

No em calia tancar els ulls. Més ben dit, no els podia tancar. Era real. El que acabava de passar era de veritat. Per què imaginar-m'ho si podia viure-ho? Durant tota la setmana, en sortir de l'institut, vaig anar apuntant-me tots els productes que veia llançar.

Diumenge a la nit vaig fer recompte: 15 litres de llet, 10 litres de suc, 18 barres de pa, 5 coliflors, 25 iogurts, 3 bosses de pastanagues, 2 grans caixes plenes de fruita variada, i 10 caixes omplertes fins al capdamunt de pastes i dolços.

Dilluns al matí, abans d'entrar a l'institut, vaig passar pel supermercat. Havia reflexionat sobre el comportament que preniem els treballadors davant de la situació, i havia arribat a la conclusió que no era cosa seva allò de no deixar al necessitat agafar menjar. Segurament eren ordres directes dels de dalt, dels directius.

Vaig trobar dos dels homes descarregant un camió de refrescs. Vaig apropar-m'hi decidit, i els ho vaig preguntar. Efectivament, em van dir que els estava rotundament prohibit deixar agafar menjar, encara que anés cap a la brossa.

-Ni ell -em va dir un-, ni tu. Ho sentim perquè ja veus..., no ens costaria gaire donar-ho tot a les persones que ho necessitin, però no podem. Seria jugar amb la nostra plaça de treball, i amb els temps que corren més val no arriscar ni un pèl.

Vaig donar-los les gràcies per les explicacions i vaig emprendre el camí cap a l'escola. Em tocava inscriure'm al batxillerat, però no estava nerviós. Ja tenia pensat què faria amb el tema. Aniria a buscar els directius i els plantejaria la següent afirmació matemàtica:

+ bones accions= + bon prestigi per al supermercat.

Tot seguit, els ensenyaria els números que vaig començar a calcular a continuació:

A la ciutat hi havia 18 supermercats. Si tots llençaven aquella mateixa quantitat de menjar cada setmana, suposant que el 20% del menjar no es pogués utilitzar, en un any s'aprofitaria per una bona causa com és l'eradicació de la pobresa:

$(8 \text{ supermercats} \times 20 \text{ iogurts}) \times 52 \text{ setmanes} = 18.720 \text{ iogurts que s'aprofitarien.}$

Impressionant. Això només eren els iogurts. També hi hauria llet, ous..., i moltíssims productes més. I això era només a la meua ciutat. I si ho feia tota la província?, o tot el país? Això era una petita ciutat davant el món sencer. Ara veia un món d'oportunitats. La pobresa, amb aquest mètode, amb les matemàtiques, s'acabaria arreu del món! L'actual crisi..., què seria d'ella? Tenia l'objectiu fixat, ara arribava l'hora de lluitar per aconseguir-lo!

Abans d'entrar a classe, on ens donarien els papers per firmar, caminant just darrere l'Imma, li vaig xiuxiuejar:

-Un ermità que no sap comptar.